

Ихьсаныр

[Адыгэбзэ – Circassian – شرکسي]

Мухьэммэд аль-Тууейджри
Ибрахим и кьуэ

Зэыдзэк1ар ик1и бзэ лъэныкъуэк1э еплъыжар:
Аматуллах Шэркэси

Шэрихьэт лъэныкъуэк1э еплъыжар:
Абу Мухьэммэд Шэркэси

الإحسان

محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة وتدقيق لغوي:

أمة الله الشركسي

مراجعة شرعية:

أبو محمد الشركسي

Ихьсаныр

- **Ихьсан:** ар Алыхьым ухуэпщыл1ыныращ плъагьум хуэдэу, ик1и Ар умылъагьуми, Езым укьелъагьур.

1 – Алыхь Лъап1эм жи1ащ: «Алыхьыр ягьусэщ тхьэшынагьуэ зыхэлъхэмрэ мухьсинхэмрэ¹». (Ан-Нэхъл: 128).

2 – Алыхь Лъап1эм иджыри жи1ащ: «Ик1и щыгугъ Лъэщым, Гуц1эгьуц1ым. Абы укьелъагьу нэмэзым ущытеувэк1и, нэмэз зыщ1хэм уащыхэтк1и. Езыращ псори зэхэзыхыр, зыщ1эр». (Аш-Шугьэра1: 217-220).

3 – Алыхь Лъап1эм жи1ащ ит1ани: «Сыт хуэдэ 1уэху упылъми, Къур1эным щыщ сыт уеджэми, сыт хуэдэ 1уэху влэжьми – Дэ сытым щыгьуи щыхьэту дыви1эщ. Уафэми щ1ылъэми щыщу уи Тхьэм щыгьэпщк1уа хьунукьым зы мискъали², абым нэхьрэ нэхь мащ1и, абым нэхьрэ нэхь ини – ар Тхыль Убзыхуам итц». (Юнус: 61).

- **Ислам диным и увып1эхэр:**

Ислам диныр увып1ищу гуэшаш, зыр адрейм нэхьрэ нэхь лъагэщ: ислам, иман, ихьсан – ар псом нэхьрэ нэхь лъагэщ. Увып1э къэс езым и пкъыгьуэхэр и1эщ.

– Умэр, Алыхьыр аразы кьыхуэхьу, ит1ани кьи1уэтэжаш:
«Алыхым и л1ык1уэм, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ

¹ Мухьсиныр ихьсан зыхэлъыращ.

² Мискъалыр хьэлъагьэр къэзыгьэлъагьуэщ, 4,25 грамм мэхьу.

зылгысыным, махуэ гуэрым дык1эрысу дыщысу зы л1ы гуэрэ кыкыуэк1ащ и щыгыныр хужыбзэу, и щхьэцыр ф1ыц1абзэу, гуэуэ тетауэ нэцэнэхэр домылгагуу, ик1и дэ тшыщу зымы имыц1ыхуу, бегымбарым, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ зылгысыным, и дежым кьэсри ет1ысэхаш и лъэгуажэхэр абым и лъэгуажэхэм тригъащ1эри, и 1эхэр и куэхэм трильхьащ. Ит1анэ жи1ащ: «Уэ Мухьэммэд, сэгъащ1э исламыр зыщыщыр».

Алыхьым и л1ык1уэм, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ зылгысыным, жи1ащ: «Исламыр «Ля иляха илля Аллах, Мухьэммэд рэсулю Аллах» щыхьэтыр кьэпхьынарац, нэмэз пц1ынрац, зекат птынрац, нэц1ыр Рэмэдан мазэм п1ыгынарац, хьэж Унэм³ идеж пц1ынрац лъэк1ыныгъэ уи1эмэ». Жи1ащ (л1ым): «Пэжщ». Ик1и дгъэщ1эгъуащ езыр щ1эупц1эу зэрыпэжыр кызырэжи1эм. Жи1ащ: «Сэгъащ1э иманыр зыщыщыр». Жи1ащ (бегымбарым, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ зылгысыным): «Алыхьыр уи ф1эщ пц1ыныр, и мэлэ1ычхэр, и тхылхэр, и л1ык1уэхэр, ахьрэт махуэр, кьэдырым и ф1ыри 1ейри уи ф1эщ пц1ыныр». Жи1ащ: «Пэжщ». Жи1ащ: «Сэгъащ1э ихьсаныр зыщыщыр». Жи1ащ: «Алыхьым ухуэпщыл1ыныр плъагъум хуэдэу, уэ умылгъагъуми, Абым укьелгъагъур». Жи1ащ: «Сэгъащ1э Сыхьэтыр⁴ зыщыщыр». Жи1ащ: «Зэупц1ам нэхъ хищ1ык1кьым абым щ1эупц1ам нэхьэрэ». Жи1ащ: «Ат1э абы и нэцэнэхэр сэгъащ1э». Жи1ащ: «Пщыл1 фызым и унафэ зыщ1 унэгуащэр кылхужынуц, мэлыхуэ лъапц1эу, пц1анэу, факъырэхэм унэ зэтетхэр ящ1ыу плъагъунуц». Ит1анэ ежьэжащ, уахьтэ гуэрэк1э дыщысри жи1ащ (бегымбарым, Алыхьым и сэлятымрэ и сэлямымрэ

³ Кэгьбэм.

⁴ Кьэмэт махуэр.

зылгысыным): «Уэ Умэр, пщ1эрэ а щ1эупщ1этэр?» Жыс1ащ:
«Алыхьымрэ и л1ык1уэмрэ нэхьыф1у ящ1э». Жи1ащ: «Ар
Джибрилщ, фи диныр фигьэщ1эну къэк1уащ». Муслим
къи1уэтэжащ⁵.

-Ихьсаным узыхуишэр:

Алыхьым уафэхэмрэ щ1ымрэ къыщ1игьэщ1ам хэль 1ушыгьэр,
нэгьуэщ1у къигьэщ1ауэ хьуар къыщ1игьэщ1ар, псэуныгьэмрэ
л1эныгьэмрэ къыщ1игьэщ1ар: ар 1уэхуф1хэмк1э
гьэунэхуныращ.

1уэхухэр ф1ы пщ1ыным ухуэзышэ гьуэгур уафэхэмрэ щ1ымрэ
къэзыгьэхьуар пщ1эныращ, Алыхьым 1уэху пщ1эуэ хьуар
зэрилъагьур зыхэпщ1эныращ, Алыхьым сытри и щ1эныгьэм
зэрыхиубьдэр пщ1эныращ, Ар псоми и щьыхьэту зэрыщытыр
пщ1эныращ. Сабэм и 1ыхьэ нэхь ц1ык1у дьдэри Абы и нэ1эм
щ1эк1къым.

Аращ нэхь уаз лъэщу Къур1эным итыр муслъымэныр
къыхуриджэу 1уэхуф1 ищ1эну и Тхьэм щхьэк1э. 1уэхуф1ыр
егьэзащ1эр ф1ыльагьуныгьэрэ гьэлъап1эныгьэрэ хэльу Ар
ильагьум хуэдэу. Ик1и Ар имыльагьуми, Алыхьым къельагьур
езыр.

Аращи, пщыл1ым и 1уэхухэр Алыхьым щхьэк1э нэхьыф1 ищ1ын
хуейщ, апхуэдэу ехьул1энущ Абы и арэзыныгьэк1э, и хьэзабыми
къелынущ. Ф1ы зыщ1эм и щхьэращ зыхуищ1эр, мыхьун
зыщ1эми езым зэран зырехыжыр.

⁵ Муслим (8).

1 – Алыхь Лъап1эм жи1ащ: «Езыращ уафэхэри щ1ылгэри махуихым къэзыгъэщ1ар, и Гьэршыр псым теташ, фиггэунэхун папщ1э хэт и 1уэху нэхь дахэми». (Худ: 7).

2 – Алыхь Лъап1эм иджыри жи1ащ: «Щ1ым тету хьуар абым гъэщ1эрэщ1эн хуэтщ1ащ ц1ыхухэр я 1уэхуф1хэмк1э дггэунэхуным папщ1э». (Ал-Кэхф: 7).

3 – Алыхь Лъап1эм ит1ани жи1ащ: «Аращ щ1эныггэри гъащ1эри къэзыгъэщ1ар, хэт нэхь 1уэхуф1 илэжьми фиггэунэхун щхьэк1э. Езыращ Лгъэщыр, Гуэныхьггэггур». (Ал-Мулк: 2).

- **Ихьсаным и увып1эхэр:**

Ихьсаным увып1ит1 и1эщ:

Япэрей увып1эр: ц1ыхур и Тхьэм хуопщыл1ыр илгэггум хуэдэу: йольэ1ур, хуозэшыр, хущ1окгур, ф1ыуэ елгэггур. Ар йольэ1ур ф1ыуэ илгэггум, Алыхь Лъап1эу Лгэгэм. Аращ зыхущ1экгур, зыхуэпщыл1ыр илгэггум хуэдэу, аращ увып1ит1ым я нэхь лгэгэр: «Алыхьым ухуэпщыл1ыныр плгэггум хуэдэу».

Ет1уанэ увып1эр: Алыхьыр плгэггум хуэдэу ухуэмыпщыл1ыфмэ ик1и ухущ1эмыкгуфмэ, Езым укгилгэггум хуэдэу хуэпщыл1 уф1эл1ык1ыу, и хьэзабымрэ и тезырымрэ ущышынэу, зыхуэбггэщ1ык1уу: «Уэ умылгэггуми, Езым укгелгэггур».

- **Хуэпщыл1ыныр нэггэсауэ щытыныр:**

Алыхь Лъап1эм ухуэпщыл1ыныр 1уэхугъуит1ым тещ1ыхьаш:

Алыхьыр нэгъэсауэ ф1ыуэ плъагъуныр, нэгъэсауэ
бгъэлъап1эныр, зыхуэбгъэц1ык1уныр. Ар щыпхузэф1эк1ыныр
Алыхьыр, Абы и ц1эхэр, и щыхьэтхэр, и 1уэхухэр къапщ1эмэ.

Ф1ылъагъуныгъэм хуезэшынымрэ хуц1экъунымрэ къыхок1ыр,
гъэлъап1энымрэ зыхуэбгъэц1ык1унымрэ щышынэнымрэ пэжыжьэ
зыщ1ынымрэ къыхок1ыр, арац ихьсаныр Алахьым
уцыхуэпщыл1к1э, Алахьым мухьсинхэр ф1ыуэ елъагъу.

1 – Алахь Лъап1эм жи1аш: «Хэт и диныр нэхьыф1 зи гупэр
Алахьым хуэзыгъазэу, мухьсину щыту, Ибрахим хъэнифым⁶ и
гъуэгум тетам нэхьрэ?» (Ан-Ниса1: 125).

2 – Алахь Лъап1эм жи1аш: «Зи гупэр Алахьым хуэзыгъазэу
мухьсину щытым щ1эгъэкъуап1э быдэ игъуэтащ. 1уэху псори
зэк1уэл1эжыныр Алахьыращ». (Люкьмэн: 22).

3 – Алахь Лъап1эм ит1ани жи1аш: «Хьэуэ, зи гупэр Алахьым
хуэзыгъэзам, мухьсину щытам и псапэр и Тхьэм идеж
щигъуэтыжынуц, абыхэм нэщхъеягъуи шынагъуи
къатехуэнукъым». (Ал-Бэкьэрэ: 112).

- Сату ехьул1ар:

Къур1эн Лъап1эм сатууэ т1у итщ:

Му1минхэм я сатур... Бзит1-щхьит1хэм я сатур:

⁶ Хъэнифыр гъуэгум захуэм тет, дин пхэнжхэр зымыдэ.

1 – Му1минхэм я сатур ехьул1ащ, дунейми ахърэтми гуф1эгьуэ яльагьур. Ар диньращ Алыхь Лъап1эм зэрыжи1ауэ: «Уэ иман зи1эхэ! Фэзгьэльагьун хьэзаб гуащ1эм фыкьезыгьэлыну сатур? Алыхьымрэ и л1ык1уэмрэ фи ф1эщ хьууэ, Алыхьым и диньм фи мылькумрэ фи псэмк1э фыщ1эбэныныращ! Ар фи дежк1э нэхьыф1щ, фц1эуэ щытмэ! Абы фи гуэныхьхэр кьыфхуигьэгьунщи псыхэр щежэх жэнэтым фыришэнщ, унэ дэгьуэхэм фыщ1эсу, жэнэтым игьащ1эк1э фыщы1эну. Аращ ехьул1эныгьэшхуэр. Нэгьуэщ1у ф1ыуэ фльагьухэри: Алыхьым и дэ1эпыкьуныгьэмрэ тек1уэныгьэ благьэмрэ! Гьэгугф1э му1минхэр!» (Ас-Сэф: 10-13).

2 – Бзит1-щхьит1хэм я сатур хэк1уэдащ, дунейми ахърэтми насыпыншагьэщ кьахуихьыр. Алыхь Лъап1эм жи1ащ абым теухуауэ: «Ахэр Тхьэр зыгьэпэжхэм ща1уш1эк1э: «Дэри иман кьэтхьащ», - жа1э. Ауэ я шейт1анхэм щахьхьэжк1э: «Дэ дызигьусэр фэращ, мобыхэм дащ1энак1э кьудейщ», - жа1эж. Абыхэм Алыхьыр ящ1онэк1эж, я гьуащэныгьэми пещэр шэчым кьыхэмык1хэу. Абыхэм Тхьэм еда1уэныгьэр ящэри, гьуащэныгьэр кьащэхуащ. Я сатум федэ кьыпэк1уакьым, гьуэгу захуэм тетакьым». (Ал-Бэкрэ: 14-16).

